

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közigazgatási s társadalmi lap.

A SZABADELVŐPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször, u. m. Hétfőn, Kedden, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton.

Hirdetési díj:

Ét hasabos petitor 5 krajczár. Nagyobb terjedelmű s több ízben megjelent hirdetéseknek leendő tartalmát helyegjében minden hirdetés után 30 kr. Nyilatkoztatók minden sora 20 kr. Ezek a szerkesztő által vétetnek fel. — A hirdetések a szerkesztőségnek küldendők. — A közlési díj a szerkesztőségnek küldendő. — A közlési díj a szerkesztőségnek küldendő.

Debreczen, decz. 10.

(B. S.) Alig fejtette ki Tiszta Kálmán, mint elnök az új kabinet programját, siettek az ellenzékek és Hoffmann Pál ur ismeretlen elvtársai nevében kijelenteni, hogy az új kabinet iránt bizalmuk nincs, hogy azt támogatni nem fogják.

Ez eddig egészen parlamentaris. Egy politikai frakció, mely a kormány ellenében ellenzék képez, mindig kijelentheti azt, hogy ezután is ellenzék marad, csak legyen azon mód, melylyel a kijelentés történik épen olyan parlamentaris, mint maga a lényeg. Épen ezért Hoffmann Pál és Szilágyi Dezső urak beszédeire nem szólnak semmit, hiszen jól tudjuk, hogy Hoffmann Pál ur és elvtársaitól ép annyira rettegtek Byzanc, mint Hoffmann Pál urtól solo, miután az elvtársak az ismeretlenség kekes ködében lengenek, — Szilágyi Dezsőnek pedig egy miniszter sem fog tetszeni, legyen az szőke vagy barna, migcsak nem hívják. — Szilágyi Dezsőnek. Mi tiszteletben tartjuk e nagy kodifikátor ezen gyöngéjét.

Hanem igenis van néhány szavunk a függetlenség párt két matadorjának Irányi Dánielnek és Helfy Ignácznak beszédeire, kiket mi a komoly férfiak s higgadt hazafiak közé szeretünk sorozni, s épen ezért kétszeresen sajnálunk azon mód felett, melylyel bizalmatlansági szavazatokat blamiroztak.

Mi eddig azt hittük, hogy a népnek a törvénytelenesség terére utalása a Verhovay-féle szájhősköz privilegiumába tartozik, s valóban meglepő, hogy épen Irányi Dániel, ezen higgadt, komoly hazafi, ki sohasem elegette bele a szélsőbaloldali utcazi debütirozásába, ma már a képviselőházban a törvénytelenesség jogszárazal ajándékozta meg az elégtelen elemeket. Hát nincs Magyarország alkotmány? Hát nem a nép képviselőinek majoritása alkotja a törvényt, mely kötelező ugy Irányira, mint bárkire, ki a magyar állampolgárság kötelekét viseli? Hát lehet Magyarország valamely akaratot a törvényen kívül érvényesíteni, s irányú törvényeknek jogát elismerni? Soha!

A parlamentarismus első elve, hogy a kisebbség hajoljon meg a többség akarata előtt, s tisztelegje a törvényt. Ha ezt nem teszi, ugy a törvénynek sulya is van, melyet alkalmazni tud a majoritással bíró kormány, nehogy az ily könnyelmi okoskodások által felbujított elégtelenség az anarchia lovára üljön. A Tiszakormány mindig szívesen fogad el küzdelmet a törvény határain belül, de a ki kívüli akarja magát helyezni a törvény sorompóján, azt tudja érdeme szerint büntetni. A Tiszakormány az ily fenyegetések sem nem újjak, sem nem félmekek, de a szélsőbaloldali ily nyilatkozatok után hiába igyekezik magáról lemosni a vádat, hogy nemcsak a kormány, de a fennálló törvény ellen is izgat. . .

Helfy Ignác nyilatkozata páratlan Az ő programja az, hogy a Tiszakabinet a vádlottak padjára üljön. Még

pedig nemcsak az eddigi miniszterek, hanem b. Kemény és gr. Szapáry is, kik már eddig is érdemesítették magukat e megtisztelteté. re. Valóban nem tudja az ember: mosolyogjon-e vagy bosszankodjék? Hiszen Helfy urnak a volt miniszterek személyére vonatkozó gyöngéd vonzalmát értjük; de hogy a két új miniszter miért üljön a vádlottak padjára, hogy mi büne legyen annak a gyereknek, a ki tegnap született? az már nem fér a mi fejünkbe. Avagy bűnös azért a gyermek, hogy születni, a miniszter azért, hogy miniszterre lenni merészkedett?

De hát Helfy urnak ez mindegy. Ő nem néz sem jobbra, sem balra, hanem most már nemcsak ellenzék lesz, de valóságos háborút fog viselni a Tiszakabinet ellen.

Helfy urnak ezen szánvédeyes kijelentése ugyan homlokegyenest ellenében áll, a helybeli függetlenség párt Bódogh-korában, a „Korona” vendéglőben tartott toasztjának azon passzusával, hogy ő mi ellensége, csak ellenfele Tiszta Kálmánnak, hogy ő támogatni fogja mindannyiszor a kormányt, valahányszor az az ő fogalma szerint jót akar, hogy ő az országházon kívül milyen jó barátja Tiszta Kálmánnak!

Képzelték, hogy az országházon kívül álló elégtelen elemekre minő hatása van az ily nyilatkozatoknak, melyek politikai nézetkülömbőség miatt az ellenségeskedés jogát proponálják!

Hát nem volt elég eddig a személyeskedés, a gyűlölet? Helfy ur háborút akar ugyanazon haza polgárai közt, a politikai ellenségeskedés háborúját, mely elválaszt barától barátot, apától fiut, feldúlja a családi békét s megmérgezi a társadalmat?

Ez oly törekvés, melyet a szabad-elvtárpárt nem fog utánozni soha. Mi a politikában ellenfél ismerünk, a kit tisztelünk, de ellenséget, a kit gyűlölnünk kellene, nem. — Mi a tisztességes küzdelmet elfogadjuk, de háborút folytatni saját hazánkfiai ellen nem akarunk. A ki ezt akarja, az zavart akar. „A ki pedig szelet vet, az vihart arat.”

— A horvát képviselő érkezetlétükben egyhangulag elhatározták, hogy a Tiszakabinetet támogatni fogják s a képviselőházban a szabadelvű párttal szavaznak. (B. C.)

Lyka Demeter és Bölönyi Sándor kiléptek a szabadelvű pártból.

— A belügyminiszeri államtitkárság teendőinek ideiglenes vezetésével Lukács belügyminiszter bízott meg.

— Az osztrák delegáció tagjai Bécsben mentek a reichsráth ülésére. Csütörtökön vagy pénteken azonban visszajönnék, hogy szombaton jelenlegyenek a zárt ülésen, mely után a delegációk el fognak naplótani körülbelül január közepéig.

— Az osztrák magyar német kereskedelmi szerződés ügyében most folyó tárgyalások, mint Berlinből távirják, ismét megakadtak. A német meghatazott az osztrák magyar küldöttek javaslatait ad referendum véték, s Friedrichsrühéből Bismarck hgtól új utasításokat várnak. A helyzet általában igen nyomasztó. Poroszország csak fölötte csekély

engedményeket tesz a nyers vas bevitele tárgyában. Ez engedményeket a mi meghatalmazottaink látszólagosaknak nyilatkoztak.

A magyar delegációból.

A magyar delegáció egyesült albizottsága tegnapelőtt este tartott ülésében a boszniai occupatio 1879. évi költségére szükséges 33 millió póthitel tárgyalván, Hegedűs Sándor indítványt tett, hogy miután a közös kormány előterjesztése a szükséges felvilágosítások és adatok hiányában ma már az idő rövidsége miatt nem tárgyalható, szavazzon egy a bizottság egyelőre 20 milliót, s utasítsa a kormányt, hogy a további költségek megállapítását annak idejében alkotmányos tárgyalás útján eszközölje. A ndrássy grófnak ezen indítvány ellen kifogása nincs.

Falk Miksa ezen indítványt az ősszegre nézve helyesli, de mégis azon élessel indítványt lép elő, hogy mondassék ki az, miszerint „ezen bizottság a boszniai és hercegovinai megszállás czéljaira nézve bármily további összeget mindaddig meg nem szavazhatna, míg a magyar országgyűlésnek alkalom nem adottat ama tarományoknak a monarchiához való viszonya iránt nyilatkoznia.”

Hegedűs Sándor nem fogadja el ezen indítványt, mert annak utolsó része nem függ össze a 20 millió megszavazásával, de meg nem tartja tanácsosnak, hogy a szóban forgó csapatokra nézve részletes adatok jussanak nyilvánosságra. Falk szerint a határozatot ezen ügyben fel kellene függeszteni, míg a kompetencia kérdése el döntve nem lesz, de miután hogy nem akarja veszélyeztetni az occupált tartományokban levő csapatok sorsát, új évig pedig a kormány részletes adatokkal már nem szolgálnak, csakis ezért hajlandó a 20 milliót megszavazni.

A ndrássy gróf Falk ellen megjegyzi, hogy ha még több idő állna is a kormány rendelkezésére, akkor sem lehetne több adatot szolgáltatni, mert a monarchiának nem lehet érdekében, hogy pontos kimutatások jussanak a nyilvánosság elé. Igaz, hogy erre azt mondhatni, hogy ily kimutatásokat máshonnan is meglehet szerzei. Azt hiszi azonban, hogy ez az okoskodás csak bizonyos mértékben áll. Azt meglehet tudni, hogy mennyi katona van egyik, vagy másik helyen, de azt nem lehet meg tudni, pedig ez fontosabb, hogy mennyit szándékoznak a jövő évben oda küldeni, vagy mennyit fognak onnan visszahívni.

A kompetenciára nézve a kormány tisztában van. Nezeté szerint minden, az occupatioval összefüggő ügyekben a delegáció az illetékes.

Szilágyi Dezső az ellenkezőt vitatván, miután több szónok nem volt feljegyezve, a szavazás mögöttment. Hegedűs Sándor indítványa nagy többséggel fogadtatott el. És így lett az albizottság előadója.

Az V. szinész-kongresszus.

Decz. 10.

A múlt év végén tartott magyar szinész-kongresszus hosszas viták után nagymérvű reformokat létesített, melyek a magyar szinészeti ügyet egy nagy lépéssel közelebb vitték a rendezett alapozathoz. Megalkotta a magyar szinészegyesületet és miután a szinészkedést az egyesületi tagokhoz kötötte, bizonyos figyelemmel létesített a hazai szinészéletben, gátot vetett a szinészeti híreltel rontó kóbor tarsulatok üzemelésnek, kieszközölte, hogy a szinészeket most már nem bocsátják nyár elején viágára, mint eddig történt. Előkezesítette továbbá a szinész három fontos ügyének rendezését; megbizta az igazgató tanácsot, hogy készítsen előterjesztéseket a felállítandó központi irodáról, a vidéki szinészeti nyugdíj-alapszabályainak kidolgozásáról és az ország felosztásáról szinikerületekre.

Ezen három kérdés megoldása képezi főfeladatát az V. orsz. szinész-kongresszusnak. A kongresszuson képviselve van 29 tarsulat és 20 szinzigazgató; az utóbbiak részint

személyesen jelentek meg, részint pedig képviseltették magukat.

A tanácskozást Ribáry József miniszteri tanácsos a központi igazgató-tanács elnöke nyitotta meg, és kifejté, hogy nyugalommal tekint a most megnyitott kongresszus elé.

Reméli, hogy a törvényhozás, ha majd a szinészeti ügyet rendez, nem fogja szem elől tévesztetni, hogy a szinészeti lényegében kulturmissziót képvisel és így rendezésénél nem az üzleti, hanem kiválóan a köznevelődési momentum a mérvadó.

A kongresszus megnyitották nyilatkoztatóján, közfelkiáltással Ribáry elnöknek, Felelő alelnöknek, Bényei és Krecsányi Ignácot jegyzőkné választotta.

Az ügyrend megállapítása után felolvastattat az igazgató tanács jelentése, melyből kiemeljük a következőket:

A belügyminiszterium, a szinészeti érdekében, két messzeható rendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz. Az egyik 1877. decz. 22-én kelt és szigorúan utasítja a törvényhatóságokat, hogy szini előadásokra csak oly egyéneknek adjanak helyi engedélyt, kik belügyminiszteri engedéllyel bírnak. E rendelet csökkentette az engedély nélkül kóborló szinársulatok hitelrontó működését. A másik, f. é. márcz. 9-én kelt rendelet meghagyja a hatóságoknak, hogy a szinzigazgatói engedélyeket csak azok használhassák, a kiknek nevére szólnak.

F. évi május hóban a belügyminiszterium az igazgató tanács felterjesztéséhez képest meg egy harmadik rendeletet is bocsátott ki, melynek értelmében jövőre a meghosszabbítandó szinzigazgatói engedélyk és az újak egyik virágvasárnaptól a máskép fognak szólni. El által elérik az, hogy az igazgatói engedélyk nem különböző időben járván le, a tagok sem lesznek annak kitéve, hogy az évnek a szinészetre nézve a legkedvezőtlenebb időszakában kénytelenítessenek helyet változtatni és új szerződést keresni.

Az igazgató-tanács május hóban megkezdte működését, elkészítette az igazgatók által vezetendő főkönyveket, az ellenőrzési könyveket, beküldte magának a fixumos és osztályos társulatok számadásait, lajstromot készített azon szinársulatokról, kik szerződést szegnek, vagy adóssággal hátrahagyásával hír nélkül távoztak; (ilyen van mintegy ötven) a szerződészeteket az egyesületből, a szini pályáról kizárta stb. Eddig 29 tarsulat lépett az egyesületbe; ezek tagjainak száma 738.

A pénztári kimutatásból kiemeljük, hogy a nyugdíjlap már 13,130 forra rug.

Külföld.

— Az afgán háború ugy látszik gyors befejezésre számíthat. Roberts és Browne altábornagok főereje csakhamar egyesülve fog Kabult ellen felzárkózni. Az emir alattvalói egymással fellázának ural ellen és támogatják az angol expedíciót. Sir Ali, hir szerint — mint már emittettük — megszökött birodalmából. Ha megvalósul e hir, a fondorkodó emir tragikomédiájának szomorú végét jelenti az. Sir Ali orosz szoldos szegődve kikötött a hatalmas Angliával, eszközöl engedte magát használni Orosz-ország által, s most hazát és trónt vesztve bujdosk belső Ázsia sivatagaiban. Csak az a kérdés, vajjon Oroszország a felhasználást eszköz elveti-e vagy maga áll helyt, miután gyenge eszköze eltört?

— Az angol felföldhöz Cranbrook kifjrt azon ismert indítványát, hogy a hadiköltéségek India jövedelméből fedeztetnek; India feleslege 2,136,000 font sterling, az ez évi hadiköltés 1 1/2 millió, így tehát India elbirja e terhet. A viszony — ugymond — Közép Ázsiában 1868 óta lényegesen változott; Oroszországunk Közép-Ázsiában elég tér jut, de Afganisztánban Oroszország és Anglia számára nincs tér. Angolszörk kényszerítettett a háborúra, melyet biztonságának és a birodalom becsületének megvéása végett kezdett.

Lord Derby és Carnarvon élesen támadták meg a kormány politikáját a felső házbán. Az also házbán Forster beszélt az ellenzék ne-

vében a háború ellen, melyet szükségtelemnek nevez. Withead indítványt terjeszt elő, melyben ezeket mondja: Az afgán háború igazságtalan, — az airoli siker után be kell azt gyorsan fejezteni, anélkül, hogy az emir erősen megaláztaték.

Az Oroszországgal való viszonyok is szóba jöttek. Dilke interpellációjára Bourke külügyi államtitkár ezeket felelt: Gróf Münster szeptember hóban lord Salisburynek bizalmas közleményt adott át a berlini szerződés végrehajtása tárgyában. De e közlemény nem lehet közé tenni. Azon hirrel, hogy Cyprus szigetének földiek ellen erőszakosságokat követtek volna el, nem folyt; hatalmak közt jegyzék-váltás.

— Az olasz parlament folytatja a kormány bel- és külügyi politikájára a vitát, mely a Cairoli-kabinet felől fog dőteni. Cairoli előterjesztette a berlini szerződést. A vita folyományában szót emelt Nicotera is a kormány ellen. Avezzana republikanus teljes bizalmat szavaz a kormányra. Erre bezárattat a vita s a szavazás fog következni a különböző napirendre terési indítványok fölött.

— Az új török kormány követendő politikájáról meg mindig eltérő véleményeket nyilvánítottak a lapok. A nagyvezir Kheireddin basa fogadta a keresztény méltóságokat és hangsúlyozta, hogy a szultán az otomanok egyenlőségét valáskülönbőség nélkül teljesen valósitani akarja.

Berlinben a belügyminiszter azt felelte Virchow interpellációjára, hogy a socializták kitasítása s a kisebb ostrom állapot ki-hirdetése szükséges volt, mert egy titkos őszkezeskuvés létezik az összes európai fejedelmek élete ellen. A kormányának kötelessége volt a császár életét biztosítani.

Napi hírek.

— A boszniai küldöttség tagjai már Bécsben vannak s onnan szerdán este érkeznék Budapestre. A Hungaria szállodában fognak lakni s király ő Felsege csütörtökön fogadja őket. A küldöttség tagjai közt vannak: Mustafa bég Fazly Pasics, Szerajevó mostani polgármestere s Fazly pasa fia. Ali pasa Cseugics, atya érdemeiért a montenegrói harcokban őt neveztek ki pasává, Gaczkuban Herzegovinában nagy birtokos. — Az ő nagyatyja halálát énekelte meg Mazuráncs horvát bán „Smart Smajl Aga Cengic” cz. nagy hősköteményében. Jusuff bég Philippovics nagybírtokos Herzegovinából, lakik Szerajevóban. A Philippovicsok híres családjának tagja, mely család évszázadok óta fontos szerepet játszik Bosznia történetében. Hir szerint Philippovics tábornagyok családjá szinten e nemzetségből származik. Antimos Bosznia görög nem egyesült érseke, bolgár család ivadéka. Fra Grgo Martics a ferenczrendi szerzet tartományi fonokéének képviselője. Risto Novakovics görög nem egyesültlelkész. Petrovics Péter, vagy a mint általában nevezik, Petraki effendi, nagybirtokos és nagykereskedő, hajdan stambuli képviselő, jelenleg a közegeztanok tagja. Az emittettek mind Szerajevóban laknak. A küldöttséghez a vidékről csatlakoztak Fra Pasquale Vuicsics Bosznia r. kath. püspöke. Fra Nikola Killes a ferenczrendi provinciális, Ibrahim bég Dzimics banjalukai nagybirtokos, az ország egyik leggazdagabb családjának tagja, Dénes tudái görög nem egyesült püspök. A küldöttség 13 mohamedán, 11 görög nem egyesült, 6 kath., 1 zsidó, összesen 31 tagból áll.

— Occupatio. Mint egy Mostárból haza érkező foggyeszerestől halljuk, Kemény k Eduard forro-encsi (Abauj m.) győztesnek nincs oka búsulni a mozgósításon. Spaléban egy szép és gazdag olasz leányval ismerkedett meg. D. Marcell Marie Kasszonyal, s az ismeretség vége az lett, hogy a bájos signorát a házasság szent kötelékével annektájja. Már utban is vannak hazafelé.

— Gr. Andrássy Gyuláról nem tudták életéről, de sőt maga sem tudja bizonyosan, hogy hol és mely nap született. Ez a bizonytalanság közelebb említés tárgya lett a sajtó idegen helyütt, idegenek társaságában, házi tűzhelytől távol tud fölülülni?

Igyekezt nyájasságát megköztöztetni Vilmos. De már hiába. Etelka régi vidámsága oda volt. Egész természete megváltozott, valami ragódott lelkén s ama komor nyugtalan-ságtól nem birt többé szabadulni; csak ritkán lehetett kiragadni levertségéből, merevségéből s ha kiragadt is, csakhamar visszatért.

— Boldogtalannak érzi magát a megbánta férjhez menettel, — gondolta Vilmos. — Látta a vidám, könnyű életet, mely a gazdagok sorsa, látta, hogy vannak nők, kiknek az élet csak mulatság, fényűzés és öröm, megköstolta a hivalkodást és szívbe vissza vágyik e csillogó, vidám életbe, melyből kizárja szegénysége.

Karady Vilmos lehajította fejét. A szomorú gondolatok ónsulylyal nehezédtek rá. Érezte, hogy az a földi idegy, az az egy hónap végzetessé vált életükben.

— Miért eresztetem el őt? — sobajtott föl fájdalommal.

(Folyt. köv.)

A „Debreczeni Ellenőr” tarczaja.

Egy kis hivatalnok család.

Elbeszélés.

Vértesi Arnoldtól.

(Folytatás.)

IX

— Eh, ő nem érezte, — szót a férj magában; — a gond csak az én vállaimat nyomta mindig. Ő a könnyelműségben nőtt fel gyermekora óta, atyjától tanulta; vérebén van. Így változtatta a sötét, komor, gyanakvó kedély fölöttékké mindazt, a mi ez ártatlan gyermeknek női lélekben tündölkő, kedves és elragadó volt. A huszár rovására lett számitva mindaz, a mi naiv vagy magasztos, mindaz a mi költői benne rejlett.

— Nem szegény embernek való feleség, — mormogá magában Karady Vilmos. — S komoran, tömpán tekintett vissza arra, a min többé változtatni nem lehetett. Szeretete Etelkát, még most is nagyon szerette s tán elkövette volna érte még most is, még most-

ni eszévl is azt az örültséget, hogy másodsor nőül vegye; de már jellemezte leiki állapotát az, hogy e házasságot örültségek nevezte.

Egy elhibázott lépésnek tekintette azt, melynek sulyát egész életét át fogja viselni. A legbeszéltebb ember is oly igazságtalan tud lenni, midőn bajokkal és nehéz gondokkal küzdene. A hálátlan elfelejtette a szerelmen mindazon boldogságát, melyet a kedves lénynek köszönhetett, mindazt a számtalan édes órát, melyekből egy percz fölött egy egész élettel s melyekért ön maga is örömet áldozta volna föl elé.

— Nagyon szerettem, — mormogá most magában, — s boldogtalanná tettem magammal együtt őt is.

Összehasonlította helyzetét más hivatalnok-társaiéval. Látta már a nyomornak nem egy eljlesztő képét: meggémberedett, az igazságtól és koplálás, a folytonos nélkülözések és örökös zaklatás alatt összeesett, sápadt alakokat, fáradt vonásokon, merev, fénytelen szemekben a tompa kétségbeesést, kik tudják, hogy soraukon róha sem lesz segitse e életben s mégsem hátraják le az életet, mert otthon egy nő és gyermekek várják a kenyeret.

Látta e szegény embereket, kik uszord-

sok körmei közt vergődnek, halálos gyötrelmek közt, kimerülve testben s lélekben s még sem bírnak meghalni. Látta, a mint jánnak a hó elszején lefoglatl fizetések maradekaiért, melyből egy hónapig kellene tengődnök, de mely már a második, harmadik nap utolsó krajczárig elfogy s akkor kezdődik a száradó, házról-házra, tiz jóbarát, husz jóbarát, ismerős atyjain bekopogtatva egy forintért, hogy holnap legyen otthon miből főzni. Az egy forint megkerül s a boldogtalan családapá haza várszorog, testben kimerülve, lélekben összeesve, megalázza. S ez így tart a hónap végéig naponta és a más hónapban újra kezdődik.

Borzadva gondolt arra Karady Vilmos, hogy már ő is rea tette lábát e lejtőre. Föl-számitotta adósságait. Nyolczszáz forintra rugott az eg-zé. Feleli fizetése még most is, mikor már 1600 forintra emelkedett fizetése. Igaz, hogy adósságának legnagyobb részét semmi vagy igen csekély kamatot kell fizetnie, de azért mégis adósság s azért mégis nyugtalanította a takarékosághoz, rendezz szokott embert.

Szabadulnia kell mielőbb mindentől, föl-kép attól a 300 főtől, melylyel Kincses Gábornak tartozott. Ez nyoma legjobban leikét. A kőszá hírek ez ember nevével hozták össze-kötöttesbe nejt s bár e hírek nagyon

mérsékelve, távolról sem azon kompromittáló alakban, mint azok Fűreden keringtek, jutottak el Karady füléhez, érzékenységét mégis mélyen sértették. Nem tett nevének szemre-kányást; büszkébb volt, mintsem idáig érzekkedett volna, de elhatározta ez ismeretségnek véget vetni.

Nem került semmi munkájába. Kincses Gáborn nem mutatkozott, nem jött látogatást tenni s egyáltalán épp oly visszatartóan viselte magát, mint elejét.

A férj meglepetve tapasztalta ezt. Nemesebb volt, hogyszem ezt aggasztó jelnek vette volna; soha sem fért lelkéhez, hogy titkos össekkötteszt gyantison neje és Kincses Gáborn közt. Szégyenkezve, elpirulva, önmagát vadalta most, hogy holmi haszontalan kőszá hírek által engedte magát nyugtalaníttatni. Nyájasság lett nejehez. De már a jegfal ott állt köztük s az nem olvadt föl oly hamar. Etelka levert, nyugtalan, sórározott volt most mindig. Az úde, egészséges szín, melylyel Fűredről hazajött, kezdett ismét eltűnni arcáról s beesett szemek körül észre lehetett venni a sírás eltakart nyomait.

A férj kézzuráshoz hasonló fájdalmat érzett, a mint e sápadt arcra tekintett. Hiába volt hát minden? A mint átlépte a küszöböt, Etelka ismét, beteges szenvedő lett s csak

tóban. Ennek előző napján a „Vasárnapi újság”-hoz be-
küldték a kassai kath. egyházi anyakönyvből
a hiteles adatokat, melyek szerint: a gróf Kas-
sán született 1823. márc. 3-án, keresztneve
Id. gróf Andrássy Károly és gr. Szaparyné
szül. Csáky Juliánna grófnő voltak.

— **Az idej. ujonczozást** megelőző sorshu-
zas 1879. évi január 3-án d. e. 9 órakor a
városi nagy tanácssteremben fog megkez-
detni; maga az ujonczbesorolás 1879. évi jan.
15-től 22-ig fog megejtetni.

— **A vadászársulat** választmánya f. hó
12-én d. u. 6 órakor a városi nagy tanács-
szobájában ülést tart. Megbeszélendő tárgya: Több
hajtvadászat napjainak előleges megállapítása.
Mint halljuk f. hó 15-ére azaz **vasárnapra** a
Paczi erdőrezsen tervezetik egy hajtvadászatot
és mivel a vadászársulati tagok az idej. va-
dász-évszót jobban jól akarják használni, mint
a tavali, más erdőrezsen pedig az erdőz. urak
vasárnapon elfoglalva lesznek, Botos Lajos er-
dőz. ur már előre is meghívott a kívánt
rendezésre az előkészületeket megtenni. A
Paczi hajtvadászat gyűlése a szokott Kova-
cs-féle csoszák; összejövetel reggel 1/2 9
óra.

Meghalt jött haza a klagenfurt kórház-
ból t. napelött Nagy József szakaszvezető. A
szegény fiatal ember mint üdülő beteg tért
haza, de a hosszú, fáradságos utazás nagyon
megviselte és elcsigázta és pedig elhunyt.
A postahivatali főnökségnél jelenték. Debre-
cen 1878. december 10-én. Mayer p. hiv.
főnök.

— **A maganszékeletre** donányt ter-
meszteni szándékozik ezennel és újabb föl-
szólítottak, hogy ebbeli bejelentéseiket és intéz-
kedéseiket mielőbb tegyék meg, mert az evégre
kitűzött végző határidő, a jan. 15-ke mahol-
nap emelkedik.

— **Szatmári Árpád jutalomjátékai**
színházunkban ma este előadták: A havasi
rémkirály. Erősen hisszük, hogy a közönség
elisméretet kedvező komikus iránt ezuttal
tömeges megjelenést fogja kitüntetni.

— **Iskolamulástestvér** négy napon ke-
resztül naponként 60 iparos tanoncot mestere-
ikkel együtt volt kénytelen a v. kapitányság
saját szamónkórú fóruma elé rendelni; és ki-
tűnt, hogy a mesterek urak többnyire rendesen
küldik egyenlőtlen tanoncukat a vasárnapi
iparisiskolákba, de éppen a tanonc urak teszik
meg azt, hogy ok meg elkerüljék az iskolát.
Néhány ilyen reményteljes iskolakerülő aztán
ezuttal kikapta a maga megérdemelt porcióját.

— **Véres verekedés** indult meg tegnap
este egyik ebési tanyán két szolgaleány kö-
zött, azonban a bor legalább látszatára, csaka-
mar kibekítte a két futtykószt. De az egyiknek
lelkében tovább lappangott a rejtett
bosszu parázs, mely lángra is lobbant, mi-
helyt a másik társ melébe merült. Az
éber az alvót orvul támadta meg, az alvó
fölcsozott védte magát, ahogy tudta. A zaja
összeszaladt a tanya népe és a két visdort
szétválasztá. A mai orvosi látogatás súlyos testi
sértést okozott az egyik fején, míg a másik
veszekedőnek a marka van keresztül szarva.

— **Beküldetés.** Hogy mennyire szükséges
volna a kisujtácán kiközvetése, fényes bizo-
nyítékot láttunk ma is, a midőn ott egy úres
kocsit hajtó kisujtácán polgármesterünk lövő alatti
a még nem elég erőse fegyvert szeszakadt
ugy, hogy csak nagy bajjal lehetett a szegény
párát a feneketlen sárból kiemelni.

— **Felhívás** a nemes lelkű honfiai és
honleányokhoz! Az 1848—1849-ik honvédegye-
sületek központi igazgató-választmányja rész-
ről felhívunk a nemeslelkű honfiai és honle-
ányok a rokksant honvédek menedékháza sze-
gényeinek segélyezésére. Annak figyelembe-
vétele mellett, hogy e jótékony s emberbaráti
intézmény első sorban s kiválónak a nemes
keblű hazafiak s honleányok hazafias áldozat-
késztségének kifolyása, orvondatos kötelesség-
nek tartja a központi választmány e helyről
is legbiztosabb közönetét nyilvánítani azoknak,
kik a honvédműhely szellemét felkarolva, úgy
szellemleg az idős eszmé tovább terjesztése
és népszerűsítése által, mint jelentékeny anyagi
áldozatokkal, annak létrehozásában hatható-
san közreműködtek, nem különben azoknak, a
kik legújabbán 1874 év óta részint készpénz-
adakozás, részint pedig évi segély kötelesség
által annak a kitűzött hazafias cél sikeresebb
elérésére segédkeztek nyújtani sziveskedtek,
noha a középből mostoha évek a közönséget
segélybeállítását sok helyütt megnehezítették.
Midőn az itt jelzett hálálkötés és eszedékes
vált évi segélyösszegeknek szives beklüldetés
a kegyeleti cél szempontjából az igen tisz-
telet ajánlók felhívunk, felkérjük egyszer-
mind a haza összes fiait és leányait, hogy a
fontosabb hazafias és emberbaráti intézmény
részére szánt adakozásokat, és pedig a kész-

pénzbeli küldeményeket, valamint ahajón, va-
sárnapon érkezendő természetben szállítványokat,
illetéleg élelmi szereket alulirt választmányi
előnökhöz (ülési ut. 1. sz.) juttatni sziveskedje-
nek. Egyszermind tisztelettel felkérjük a ha-
zai takarékpénztárak és pénztárak nagyte-
kintető igazgatóit — tekintve azt, hogy
rendesen az évi számadatok lezárásánál a sze-
gényekről nem felejtkeznek meg — a honvé-
dműhely lakóit is a szegények sorába felvenni
és egy csekély összeget kiutalványozni mel-
tőztassanak. A kegyeleti adakozások hira-
pilag fognak nyugtáztatni. Budapest, 1878.
decz. 5. Az országos honvédegyesület központi
választmányának elnöke K r i v á c s i József,
jegyzője N o v á k Gusztáv.

— **Zalaberi Horváth János** tábornokot
mára várják városunkba. A kormány e jeles
szakfőnök és tekintélyt a lötenyésztés terén
— éppen a városunkban is pusztító, csaknem
kétségbeesztő újabb lökőr: az idegbénaság ki-
irtására tejjáhatalmi kir. biztosai küldte ki. A
tábornok ur mint e város védelmére a „Bika”
fogadóban lesz elszállásolva.

— **Postaügy.** A helybeli postahivatalnál
egy Budapesti feladott „Nagy Szombathely
Sződónia” című levelezési lap fekszik, mely
lakás megjelölés hiánya miatt nem kézbesi-
thető; ugyanazert a postahivatal előtt ismeret-
len címzett felhívhat annak átvevéle végett, a
postahivatali főnökségnél jelentkezni. Debre-
cen 1878. december 10-én. Mayer p. hiv.
főnök.

— **Nagyváradon** már megkezdtek a far-
sángot. Decz. 7-én jogász-kranzhen volt, mely
igen jól sikerült.

— **A külső rózszeke** biztosságert folyamodni
kívánók, figyeltkezzenek 1878. decz. 18-ig sze-
mélyesen vagy írásban Simonffy Imre polgár-
mester urnál.

Nyilatkozat.

A „Debreczeni” 239 ik számában azt áll-
ítják, hogy én Kapos Sándornak és nevének
1000 forint kölcsönt ígértem a város részről
6% kamattal, ha Molnár Györgyre szavaz, —
erre kijelentem, hogy az merő kóhalmi. Én
Kapos Sándorral szóba sem álltam, nevével
nem szomszéd beszélgettem s ez alkalommal
Kaposnál panaszkodott, hogy nem bírnak meg-
élni s könyörgött, ha valamiképp tudnék nekik
kölcsönt kieszközölni, mire azonban én nem fe-
lelhettem egyebet mint, hogy szivesen meg-
tenném, de annyira nem usznak az uszora-
adóságban, hogy nem 6% kamattal, de másképp
sem kaphatnak már senki kölcsönt.

Kelt Debreczenben 1878. decz. 10.
P a p p L á s z l ő.

Debreczeni színház. Tegnap színházunk-
előadották: „Martha vagy A richmond vá-
sár” regényes opera 4 főt. Zenéjét szerző
Flotow. Ez öszlezelendá valóban jelennek mond-
hatjuk. Mindoknyik elemében volt, bravurral
énekelte és kedvelve játsza a czimszerepet.
— Kocsis Irma mély hangjái szépségét és erőtel-
jesjét is ki kell emelnünk. Föltényi mint
mindig, elegáns kedv. Tristan volt. Lyonel ör-
lése és fölcsozdása jelenetét űsz lejtette, a
két nagy magán dalit és a „Rózsá” áriát érse-
sel, de kissé fátyolozott hangon énekelte. Tör-
kői jól megállta helyét, csak több élénkséget
ohajtanánk látni játékában. Szabó Bandi kis-
ded szerepét is gondallal alakította és tubákpiksz-
veivel a karzat nagy gyönyörűsége nehánszor
kinyitkozta a folsó cz.ét. Derzi Irma, Laurén,
és Erdélyi Otília is elég jól énekeltek solók-
kat. A karok általában öszhangzatosan működtek.
A zenekar is kitett magáért. De a fővonások-
zók rémitő hosszúak voltak.

Irodalom.

A „Képes Családi Lapok” 4 füzeté is
megjelent Mehner V. kiadásában, szintén elő-
érdekes tartalommal és díszes képekkel, mint
az előbbi füzetek.

A „Budapesti Bazár” jövő évben már
fennállásának huszadik évebe lép. Égy így a
„Családi Kör” is. Mindkét lap hosszú
időn át szivesen látott vendége volt a hölgy-
közönségnek. A „Családi Kör” különösen aján-
lak könyvmellett, ugyanis 12 kötet regényt,
ad ingyen mellékletül, — a „Budapesti Ba-
zár” pedig gyönyörű dívatképei, szabásrajzi
és egész kivagott szabásmitái.

Vegyések.

Egy rablótörtenet, melyhez hasonló csak a
rémgényekben olvasható, beszél el a Honvéda.
Az eset nov. 22-én Kortvélyesen özv. gr. Stu-

benberg Kamilla, szül. Berzevicsy Jón asz-
szonyval történt volna, s a következőleg ment
végebe: A grófnő egyedül egy komorna, két
nőseivel, egy inas és két kocsisból álló cse-
lédséggel lakja a tulajdonát képező kortvé-
lyesi kastélyt. E hó 22-én a P. bárónő ter-
meiben adott estélyen mulatván Almáson, éjfé-
lőben érkezett vissza falusi birtokára. Mielőtt
lefeküdt, pipereasztalához lépett, és a magá-
ról lerakott családi ékszereket — mint ren-
desen szokta tenni, — az asztalra bázta.
Amint véletlenül pillantat az asztallal szem-
közt függő, egy falflukét eltakaró nagy olaj-
festményre, mely Apollót ábrázolja, nézett, ug-
remlett előtte mintha a kép szemel mozdogtak
volna. Első pillanatban nem ügyelt erre, de
csakhamar reművele gyözödött meg, hogy nem
étevédt, mert a következő másodpercben
világosan látta, hogy Apolló, ki mindeidig
rendesen egyenes irányban maga elé szokott
nézni, e pillanatban behunyta két szemét, és
azután a szoba szögletében álló egy feltekintett.
A grófnő egy pillanat alatt meggondolta hely-
zetének kétségbeesztő voltát: háloszobájának
ajtaja kívülről be volt zárva, a kulcsot mint
rendesen a komorna vitte magával, ki a má-
sodik emeleten fekszik, a csevegő-úszinort
pedig valaki elvágta. Felélez a képre, a két
szem most mereven rá van szegezve, és ki-
sér mozdulatul. Pár pillanattal meggondolva
után a legnagyobb nyugodtsággal, mintha sem-
mi felhátnót nem vett volna észre, a grófnő
visszalép az asztalhoz, kiüríti a fiókot, és az
asztalra egymás mellé kirakja ékszereit és ösz-
szes pénzt. Aztán látszólag nyugalomra tér.
A nagy moderatürlempát azonban nem meri
oltani, és az asztalra hagyta. Mozdulatlanul
fekszik ágyában és várja a jóvendőköt. Idő-
nkint alattomban néhány pillanattal vet a képre;
a szem még mindig reá van szegezve. Így el-
mulik körülbelül 2 óra. Egyszerre csak halk
neszt hall a képfelől, és látja, hogy ez ke-
retében mozogni kezd, aztán egy férfi fel elő,
ki az asztalra kiterített ékszerekre futólaj pil-
lantván, nesztelenül ágya felé közeledik, jobb
kezében hosszú kést tartva. A grófnő mozd-
csapó ut. 114. sz. a. s végre Lözenberg Sá-
muelnél cs. ut. 337. sz. a. — Minden többi
mészárszékben pedig 46 kr. Debreczen 1878.
decz. 11-én Debr. város kapitányi hivatala.

— **A 6% os magyar aranyáradekötvények**
birtokosainak érdekében a pénzügyminiszter
megbízta a m. kir. központi állampénztárt,
hogy a 100,500,000 és 10,000 forintos névértékű
előmunkatúra szelvényes magyar aranyáradek
kötvényeket a felek kívánatára a fehérlégi díj
és a számozási költségek megtérítése mellett
bizonyos névre szóló szelvény nélküli kötvé-
nyekre át, s illetőleg összeírassa s szintegy
a bizonyos névre szóló szelvény nélküli kötvé-
nyek előírás előtt fennállott számmal
ellátandó, előmunkatúra szóló szelvényes kötvé-
nyeket újra át s illetőleg szétírassa. Ezt ugy
a m. kir. központi állampénztárnál és a zágrá-
bani állami pénztárnál, mint valamennyi adóhi-
vatnál kérhetik a felek, — de ez utóbbiak
csak közvetítik a dolgot. A névre szóló já-
radékötvények kamatai bevégtelen nyújtásra
fizetnek ki. A hivatali eljárás s az így áti-
rási kezelési egyöntetűsége czéljából a minisz-
terterjedelmese szabályzatot is dolgozott ki,
a melyt minden állami pénztárnak s adó-
hivatalnak megküldött. Ugyancsak át — öszse-
es szelvényes kötvényezés és kötvényezés aluli
előírási eljárás alkalmaztatott az öszes ál-
lamadossági kötvényekre is, a melyekre névre
külön kezelési szabályzatot megint az irányadó.
A katonalazassági biztosítékul ily államadossá-
sági kötvényekben lettek papirokról az állami
letét és járadék ökmányt állít ki.

Penészes repce jobbra az egyenetlen
érés következtében keletkezik, minősége e
mellett mindenesetre szenved, azonban előző
csikrék tehettek a következő módon: Naponta
2—3 szori forgatás mellett a megszáradt rep-
czt erős szél mellett a rostán keresztül bo-
csátjuk, mely alkalommal a fonyadt zöld szem-
ek közül sok kihánytatik. Ezután a repce
15 literes reszeltékben szádba töltetik, melyet
két ember a 4 végben megfog lökve ingó moz-
gásra hoz, végre a z-ak a földön meztalab
munkás által megtraktál, és szellős helyen
megszáradt után megszáradtatik. Mások az első
erős rostálás után csak kevés olajat öntenek a
lapátokra, melyekkel forgatják, hogy a repce
egészesen kiemelést nyerjen.

Az agyagföldözés mivlése nagy gond-
történet. Nedves évszakban aránylag fele-
től sok vizet vesz magába, azt az egész
évben át makacsul megtartja, ha pedig a hosz-
szas szárazság alatt kénytelen azt legalább
felzelenen elbocsátani magától, ekkor meg any-
nyira öszszeszorodik, hogy tenyérvényi reped-
ések keletkeznek benne, s ily állapotban, ha

talán óriás göröngyökben siker is fölszántani,
a göröngyök szétfördéséhez néha még a cross-
föld-féle rőtörő sem elég erős eszköz. Mivel-
hetése tehát, hogy úgy szőljünk, az egész év-
ben csak egy pár hetnyi rövid időre van kor-
látolva, mert ha tulnedves állapotban nyom-
rázódik rozsbab állapotban maradnak a szá-
mtatlan földben.

Vagy megfordítva, ha talán eltaláltuk is a
szántás idejét s megragadva a ritka alkalmat,
egészen finom lisztte porhanyitjuk: egy rákö-
vetkező zápor elégséges, hogy újra vágyognak
vethető földet gyujton belőle. A hó trágyázá-
son kívül az ily kemény agyagföldök legjobb
gyógyszere az agyagcsévezés, vagy legalább a
külső csatornázás. E czélból leghelyesebb ösz-
ledve, midőn még nincsen feleltébb átneved-
sedve, eléggé mélyen felszántva, egyfelől a le-
hető leghomályosabb barázdákban havnyú, más-
felől, mint Eszesben szokás, minden 7 láb tá-
volságra egy mélyebb vízvezető barázdát vet-
tetni, hogy a víz a felszántott réteg fenekéről is
leszivároghasson; ily állapotban maradván
télre a föld; az egymást váltakozva követő
fagy, hóolvadás és szél oly porhanyóvá örli a
kemény agyag-talajt, a mint tiszteri szántás
után sem lenne különben az.

Vagy megfordítva, ha talán eltaláltuk is a
szántás idejét s megragadva a ritka alkalmat,
egészen finom lisztte porhanyitjuk: egy rákö-
vetkező zápor elégséges, hogy újra vágyognak
vethető földet gyujton belőle. A hó trágyázá-
son kívül az ily kemény agyagföldök legjobb
gyógyszere az agyagcsévezés, vagy legalább a
külső csatornázás. E czélból leghelyesebb ösz-
ledve, midőn még nincsen feleltébb átneved-
sedve, eléggé mélyen felszántva, egyfelől a le-
hető leghomályosabb barázdákban havnyú, más-
felől, mint Eszesben szokás, minden 7 láb tá-
volságra egy mélyebb vízvezető barázdát vet-
tetni, hogy a víz a felszántott réteg fenekéről is
leszivároghasson; ily állapotban maradván
télre a föld; az egymást váltakozva követő
fagy, hóolvadás és szél oly porhanyóvá örli a
kemény agyag-talajt, a mint tiszteri szántás
után sem lenne különben az.

Vagy megfordítva, ha talán eltaláltuk is a
szántás idejét s megragadva a ritka alkalmat,
egészen finom lisztte porhanyitjuk: egy rákö-
vetkező zápor elégséges, hogy újra vágyognak
vethető földet gyujton belőle. A hó trágyázá-
son kívül az ily kemény agyagföldök legjobb
gyógyszere az agyagcsévezés, vagy legalább a
külső csatornázás. E czélból leghelyesebb ösz-
ledve, midőn még nincsen feleltébb átneved-
sedve, eléggé mélyen felszántva, egyfelől a le-
hető leghomályosabb barázdákban havnyú, más-
felől, mint Eszesben szokás, minden 7 láb tá-
volságra egy mélyebb vízvezető barázdát vet-
tetni, hogy a víz a felszántott réteg fenekéről is
leszivároghasson; ily állapotban maradván
télre a föld; az egymást váltakozva követő
fagy, hóolvadás és szél oly porhanyóvá örli a
kemény agyag-talajt, a mint tiszteri szántás
után sem lenne különben az.

Közgazdaság.

Piaczi árak 1878. december 10-én	
1 hectoliter buza	4.88—6.84
1 „ kényszeres	4.06—4.88
1 „ rozsz	3.26—3.58
1 „ árpa	2.94—3.26
1 „ zab	2.12—2.44
1 „ tengeri	2.62—3.26
1 „ köles	3.90—4.24
1 „ köles kása	7.50
1 „ zsák burgonya	1.40
100 kilo új szalonna	40, 41, 42.
100 kilo új hajt	40, 41, 42.

— **Husárak** megállapítva s bejelentve
1878. decz. 11-től 18-ig követezők: 40 kr.
Magyar Gábornál Pta u. 42 kr. Rác Jánosnál
Rózsáter 6, Egyháztér 343 sz. a. Rác György-
nél czegl. u. 2599. várudot. 2121 sz. a. 44
kr. Rác Lajosnál Rózsáter 6. sz. a. Némethi
Sándornál Rózsáter 10. sz. a. Szentessy Ist-
vánál Rózsáter 11. sz. a. és sz-annaut. Fejér
Andrásnál csapó ut. 295. sz. a. Rác Gábornál
csapó ut. 325. sz. a. Gyarmati Istvánnál ver-
ga u. 2238. sz. a. Nagy Mihálynál csapó ut. 55.
csapó ut. 114. sz. a. s végre Lözenberg Sá-
muelnél cs. ut. 337. sz. a. — Minden többi
mészárszékben pedig 46 kr. Debreczen 1878.
decz. 11-én Debr. város kapitányi hivatala.

— **A 6% os magyar aranyáradekötvények**
birtokosainak érdekében a pénzügyminiszter
megbízta a m. kir. központi állampénztárt,
hogy a 100,500,000 és 10,000 forintos névértékű
előmunkatúra szelvényes magyar aranyáradek
kötvényeket a felek kívánatára a fehérlégi díj
és a számozási költségek megtérítése mellett
bizonyos névre szóló szelvény nélküli kötvé-
nyekre át, s illetőleg összeírassa s szintegy
a bizonyos névre szóló szelvény nélküli kötvé-
nyek előírás előtt fennállott számmal
ellátandó, előmunkatúra szóló szelvényes kötvé-
nyeket újra át s illetőleg szétírassa. Ezt ugy
a m. kir. központi állampénztárnál és a zágrá-
bani állami pénztárnál, mint valamennyi adóhi-
vatnál kérhetik a felek, — de ez utóbbiak
csak közvetítik a dolgot. A névre szóló já-
radékötvények kamatai bevégtelen nyújtásra
fizetnek ki. A hivatali eljárás s az így áti-
rási kezelési egyöntetűsége czéljából a minisz-
terterjedelmese szabályzatot is dolgozott ki,
a melyt minden állami pénztárnak s adó-
hivatalnak megküldött. Ugyancsak át — öszse-
es szelvényes kötvényezés és kötvényezés aluli
előírási eljárás alkalmaztatott az öszes ál-
lamadossági kötvényekre is, a melyekre névre
külön kezelési szabályzatot megint az irányadó.
A katonalazassági biztosítékul ily államadossá-
sági kötvényekben lettek papirokról az állami
letét és járadék ökmányt állít ki.

Penészes repce jobbra az egyenetlen
érés következtében keletkezik, minősége e
mellett mindenesetre szenved, azonban előző
csikrék tehettek a következő módon: Naponta
2—3 szori forgatás mellett a megszáradt rep-
czt erős szél mellett a rostán keresztül bo-
csátjuk, mely alkalommal a fonyadt zöld szem-
ek közül sok kihánytatik. Ezután a repce
15 literes reszeltékben szádba töltetik, melyet
két ember a 4 végben megfog lökve ingó moz-
gásra hoz, végre a z-ak a földön meztalab
munkás által megtraktál, és szellős helyen
megszáradt után megszáradtatik. Mások az első
erős rostálás után csak kevés olajat öntenek a
lapátokra, melyekkel forgatják, hogy a repce
egészesen kiemelést nyerjen.

Az agyagföldözés mivlése nagy gond-
történet. Nedves évszakban aránylag fele-
től sok vizet vesz magába, azt az egész
évben át makacsul megtartja, ha pedig a hosz-
szas szárazság alatt kénytelen azt legalább
felzelenen elbocsátani magától, ekkor meg any-
nyira öszszeszorodik, hogy tenyérvényi reped-
ések keletkeznek benne, s ily állapotban, ha

talán óriás göröngyökben siker is fölszántani,
a göröngyök szétfördéséhez néha még a cross-
föld-féle rőtörő sem elég erős eszköz. Mivel-
hetése tehát, hogy úgy szőljünk, az egész év-
ben csak egy pár hetnyi rövid időre van kor-
látolva, mert ha tulnedves állapotban nyom-
rázódik rozsbab állapotban maradnak a szá-
mtatlan földben.

Vagy megfordítva, ha talán eltaláltuk is a
szántás idejét s megragadva a ritka alkalmat,
egészen finom lisztte porhanyitjuk: egy rákö-
vetkező zápor elégséges, hogy újra vágyognak
vethető földet gyujton belőle. A hó trágyázá-
son kívül az ily kemény agyagföldök legjobb
gyógyszere az agyagcsévezés, vagy legalább a
külső csatornázás. E czélból leghelyesebb ösz-
ledve, midőn még nincsen feleltébb átneved-
sedve, eléggé mélyen felszántva, egyfelől a le-
hető leghomályosabb barázdákban havnyú, más-
felől, mint Eszesben szokás, minden 7 láb tá-
volságra egy mélyebb vízvezető barázdát vet-
tetni, hogy a víz a felszántott réteg fenekéről is
leszivároghasson; ily állapotban maradván
télre a föld; az egymást váltakozva követő
fagy, hóolvadás és szél oly porhanyóvá örli a
kemény agyag-talajt, a mint tiszteri szántás
után sem lenne különben az.

Vagy megfordítva, ha talán eltaláltuk is a
szántás idejét s megragadva a ritka alkalmat,
egészen finom lisztte porhanyitjuk: egy rákö-
vetkező zápor elégséges, hogy újra vágyognak
vethető földet gyujton belőle. A hó trágyázá-
son kívül az ily kemény agyagföldök legjobb
gyógyszere az agyagcsévezés, vagy legalább a
külső csatornázás. E czélból leghelyesebb ösz-
ledve, midőn még nincsen feleltébb átneved-
sedve, eléggé mélyen felszántva, egyfelől a le-
hető leghomályosabb barázdákban havnyú, más-
felől, mint Eszesben szokás, minden 7 láb tá-
volságra egy mélyebb vízvezető barázdát vet-
tetni, hogy a víz a felszántott réteg fenekéről is
leszivároghasson; ily állapotban maradván
télre a föld; az egymást váltakozva követő
fagy, hóolvadás és szél oly porhanyóvá örli a
kemény agyag-talajt, a mint tiszteri szántás
után sem lenne különben az.

Vagy megfordítva, ha talán eltaláltuk is a
szántás idejét s megragadva a ritka alkalmat,
egészen finom lisztte porhanyitjuk: egy rákö-
vetkező zápor elégséges, hogy újra vágyognak
vethető földet gyujton belőle. A hó trágyázá-
son kívül az ily kemény agyagföldök legjobb
gyógyszere az agyagcsévezés, vagy legalább a
külső csatornázás. E czélból leghelyesebb ösz-
ledve, midőn még nincsen feleltébb átneved-
sedve, eléggé mélyen felszántva, egyfelől a le-
hető leghomályosabb barázdákban havnyú, más-
felől, mint Eszesben szokás, minden 7 láb tá-
volságra egy mélyebb vízvezető barázdát vet-
tetni, hogy a víz a felszántott réteg fenekéről is
leszivároghasson; ily állapotban maradván
télre a föld; az egymást váltakozva követő
fagy, hóolvadás és szél oly porhanyóvá örli a
kemény agyag-talajt, a mint tiszteri szántás
után sem lenne különben az.

Vagy megfordítva, ha talán eltaláltuk is a
szántás idejét s megragadva a ritka alkalmat,
egészen finom lisztte porhanyitjuk: egy rákö-
vetkező zápor elégséges, hogy újra vágyognak
vethető földet gyujton belőle. A hó trágyázá-
son kívül az ily kemény agyagföldök legjobb
gyógyszere az agyagcsévezés, vagy legalább a
külső csatornázás. E czélból leghelyesebb ösz-
ledve, midőn még nincsen feleltébb átneved-
sedve, eléggé mélyen felszántva, egyfelől a le-
hető leghomályosabb barázdákban havnyú, más-
felől, mint Eszesben szokás, minden 7 láb tá-
volságra egy mélyebb vízvezető barázdát vet-
tetni, hogy a víz a felszántott réteg fenekéről is
leszivároghasson; ily állapotban maradván
télre a föld; az egymást váltakozva követő
fagy, hóolvadás és szél oly porhanyóvá örli a
kemény agyag-talajt, a mint tiszteri szántás
után sem lenne különben az.

Vagy megfordítva, ha talán eltaláltuk is a
szántás idejét s megragadva a ritka alkalmat,
egészen finom lisztte porhanyitjuk: egy rákö-
vetkező zápor elégséges, hogy újra vágyognak
vethető földet gyujton belőle. A hó trágyázá-
son kívül az ily kemény agyagföldök legjobb
gyógyszere az agyagcsévezés, vagy legalább a
külső csatornázás. E czélból leghelyesebb ösz-
ledve, midőn még nincsen feleltébb átneved-
sedve, eléggé mélyen felszántva, egyfelől a le-
hető leghomályosabb barázdákban havnyú, más-
felől, mint Eszesben szokás, minden 7 láb tá-
volságra egy mélyebb vízvezető barázdát vet-
tetni, hogy a víz a felszántott réteg fenekéről is
leszivároghasson; ily állapotban maradván
télre a föld; az egymást váltakozva követő
fagy, hóolvadás és szél oly porhanyóvá örli a
kemény agyag-talajt, a mint tiszteri szántás
után sem lenne különben az.

Vagy megfordítva, ha talán eltaláltuk is a
szántás idejét s megragadva a ritka alkalmat,
egészen finom lisztte porhanyitjuk: egy rákö-
vetkező zápor elégséges, hogy újra vágyognak
vethető földet gyujton belőle. A hó trágyázá-
son kívül az ily kemény agyagföldök legjobb
gyógyszere az agyagcsévezés, vagy legalább a
külső csatornázás. E czélból leghelyesebb ösz-
ledve, midőn még nincsen feleltébb átneved-
sedve, eléggé mélyen felszántva, egyfelől a le-
hető leghomályosabb barázdákban havnyú, más-
felől, mint Eszesben szokás, minden 7 láb tá-
volságra egy mélyebb vízvezető barázdát vet-
tetni, hogy a víz a felszántott réteg fenekéről is
leszivároghasson; ily állapotban maradván
télre a föld; az egymást váltakozva követő
fagy, hóolvadás és szél oly porhanyóvá örli a
kemény agyag-talajt, a mint tiszteri szántás
után sem lenne különben az.

Vagy megfordítva, ha talán eltaláltuk is a
szántás idejét s megragadva a ritka alkalmat,
egészen finom lisztte porhanyitjuk: egy rákö-
vetkező zápor elégséges, hogy újra vágyognak
vethető földet gyujton belőle. A hó trágyázá-
son kívül az ily kemény agyagföldök legjobb
gyógyszere az agyagcsévezés, vagy legalább a
külső csatornázás. E czélból leghelyesebb ösz-
ledve, midőn még nincsen feleltébb átneved-
sedve, eléggé mélyen felszántva, egyfelől a le-
hető leghomályosabb bará